

О. С. Кофанова,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз
Національної академії внутрішніх справ, м. Київ, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0919-7570>,
e-mail: Kofanova_alena@ukr.net

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ДЕЯКИХ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

***Анотація.** Розкрито сучасні перспективи впровадження європейського позитивного досвіду в сучасних умовах стандартизації та акредитації досліджень у вигляді оптимізації (скорочення) дослідної частини експертизи. Ключові слова:* експертне дослідження, стандарт, методика.

***Abstract.** The topic of the research is modern perspectives of introduction of European positive experience in modern conditions of standardization and accreditation as to conducting forensic examinations in the form of optimization (reduction) of the research part of forensic examination.*

***Keywords:** expert research, standard, methodology.*

***Аннотация.** Раскрыты современные перспективы внедрения европейского положительного опыта в современных условиях стандартизации и аккредитации исследований в виде оптимизации (сокращения) исследовательской части экспертизы.*

***Ключевые слова:** экспертное исследование, стандарт, методика.*

У зв'язку з впровадженням у нашій державі європейських стандартів судочинства, убагається нагальною потреба в реорганізації проведення судової експертизи та оформлення її результатів. Така реорганізація повинна забезпечити оперативність у роботі з об'єктами досліджень з одночасним дотриманням принципів законності, достовірності та об'єктивності. Передумовою переходу на спрощений варіант оформлення висновку експерта є єдність форми дослідження джерел доказової інформації, що визначається єдністю змісту і методів дослідження, оскільки методологія досліджень на стадії попереднього дослідження не відрізняється від методології досліджень на стадії проведення експертизи. Спрощений характер оформлення висновку експерта полягає у відсутності у висновку експерта дослідницької частини (опису процесу дослідження). Цю форму висновку експерта можна застосовувати, коли є необхідність у швидкому та невідкладному проведенні експертизи, а сама експертиза не поєднана зі знищенням об'єктів дослідження руйнівними методами. Експерт зобов'язаний надати описову частину дослідження на вимогу ініціатора судової експертизи або суду (якщо суд не був ініціатором).

Такий спрощений варіант оформлення висновку експерта також забезпечується шляхом впровадження системи управління відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025.

Дотримання вимог ДСТУ ISO/IEC 17025 забезпечує виконання таких основних принципів діяльності підрозділів експертної служби МВС України, як постійне підвищення якості досліджень і жорсткий контроль за достовірністю їх результатів.

Підвищення достовірності досліджень досягається чітким функціонуванням системи підготовки та перепідготовки експертів, застосуванням сучасних методик (методів) досліджень, впровадженням сучасних засобів вимірювальної техніки та випробувального устаткування, їх належним обслуговуванням, забезпеченням суворого дотримання умов конфіденційності, професійної таємниці та дотримання прав власності замовників.

Як і кожне впровадження з метою підвищення ефективності роботи підрозділу та якості проведених ним досліджень, останнє має свої мету та завдання. Метою впровадження системи управління є: гарантування високого рівня якості вимірювань, випробувань і досліджень, що забезпечить отримання об'єктивних та достовірних результатів; безумовне дотримання вимог нормативних документів (стандартів) та методів досліджень, правил використання засобів вимірювальної техніки й випробувального устаткування; створення необхідних умов для проведення досліджень; належний рівень компетентності персоналу; своєчасне виконання заявок замовників на проведення експертиз з мінімальними витратами; здійснення постійного самоаналізу (аудиту своєї діяльності), а також персональна відповідальність за якість виконаних робіт. Основною метою політики запровадження системи управління є: максимальне задоволення потреб замовника рівнем якості послуг лабораторії та точне виконання усіх узятих на себе зобов'язань перед замовниками в межах своєї компетенції; стабільний рівень якості; забезпечення відповідної довіри замовника до якості, умов конфіденційності під час проведення досліджень, об'єктивності результатів, обґрунтованості висновків, думок

і тлумачень результатів; здійснення постійного самоаналізу (аудиту своєї діяльності) з метою постійного вдосконалення власної системи управління.

Функціонування системи управління забезпечується такими факторами: наявністю приміщень для проведення досліджень, необхідного випробувального устаткування, засобів вимірювальної техніки та інших технічних засобів, що дають змогу проводити дослідження у повній відповідності до вимог нормативних, методичних і технічних документів; нормативними, методичними і технічними документами, що регламентують вимоги до об'єктів дослідження, методів їх досліджень, а також вимоги до засобів досліджень і порядок їх застосування; кваліфікованим персоналом, компетентним у питаннях організації, проведення досліджень, оброблення та

звітування про результати, а також комфортним психологічним кліматом у колективі.

Список використаних джерел

1. ДСТУ ISO/IEC 17025:2017. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій (ISO/IEC 17025:2017, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=74782 (дата звернення: 26.02.2021).

2. Кофанов А. В. Особливості експертних помилок та деякі шляхи їх запобігання під час проведення судово-балістичних експертиз // Криміналістика и судебная экспертиза : міжвідом. наук.-метод. зб. Київ, 2015. Вип. 60. С. 275-287.

3. Кофанов А. В. Деякі аспекти проблематики підготовки судових експертів, їх взаємодії з керівництвом та оцінки про ведених ними досліджень // Криміналістичний вісник : наук.-практ. зб. 2013. № 2 (20). С. 107-116.